

РЕШЕНИЕ

№ 275

гр. София, 22.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ ОКРЪЖЕН СЪД, V ПЪРВОИНСТАНЦИОНЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на двадесет и четвърти
юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ивайло П. Георгиев

при участието на секретаря Теодора Р. Вутева
като разгледа докладваното от Ивайло П. Георгиев Гражданско дело №
20221800100067 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по искова молба на АТ. М. Н. срещу П. СТ. СТ.. Ищецът твърди, че с договор за цесия от 31.05.2021г. Д.Ц.Ц. му прехвърлил вземането си към П. СТ. СТ. с ЕГН *****, придобито на основание договор за паричен заем от 20.02.2007г. - нотариално заверен. Поддържа, че прехвърленото вземане се състои от главница в размер на 85000 лв. и лихва в размер на 11900 лв. Сочи, че, по силата на този договор, П.С. се е задължила да погаси заемната сума на равни 330 месечни вноски, но, до момента на прехвърляне на вземането, не е заплатила на заемотателя нито една от тях. Парични суми не били превеждани нито към Д.Ц.Ц. като заемотател, нито към ищеца в качеството му на цесионер по договора за цесия, като за това бил съставен приемо- предавателен протокол. Ищецът подчертава, че, към датата на цесията, вземането е изискуемо, за което П.С. била надлежно уведомена. Моли съда да приеме за установено, че П. СТ. СТ. дължи на АТ. М. Н. по договор за паричен заем от 20.02.2007г. (нотариално заверен) главница от 85000 лв. и лихва от 11900 лв. (общо 96 900 лева). С допълнителни молби от 10.02.2002г., 22.02.2022г. и 16.03.2022г. уточнява, че предаването на процесната сума от заемотателя на заемателя е извършено в брой, размерът на просрочената главница е 85000 лв., а ответницата е изпаднала в забава от 20.02.2007г. (тъй като не е заплатила уговорените вноски от началния период на договора за заем), като крайният момент на периода, за който се претендира мораторна лихва е 15.06.2021г. Претендира разноски. Прави доказателствени искания.

На ответницата е бил връчен препис от исковата молба и доказателствата, и, в едномесечен срок от връчването, по електронната поща на ЕПРС е постъпил писмен отговор с погрешно посочен номер на делото, с който исковата молба се оспорва. В отговора ответницата анализира характера и правната същност на договора за заем и изтъква, че не е доказано

реалното предаване на заемната сума. Прави извод, че главният иск е недоказан по основание, поради което следва да бъде отхвърлен. С оглед неоснователността на главния иск, претендира за отхвърляне и на акцесорния такъв. Претендира разноси. Прави възражение за родова подсъдност на делото. Възразява срещу доказателствените искания по т. 2 и т. 4 от исковата молба.

В открито съдебно заседание ищецът не се явява. Представява се от адв. Мишова, която поддържа исковата молба с допълненията и уточненията към нея. В открито съдебно заседание на 10.06.2022г. изменя размера на предявения акцесорен иск по реда на чл. 214 от ГПК от 11900 лв. на 75044,43 лв.

В открито съдебно заседание ответницата не се явява. Представява от адв. П., която оспорва исковата молба и поддържа отговора. Моли съда да отхвърли иска и да постанови решение съобразно събраните доказателства, при съобразяване с изложеното в отговора и писмените бележки. Претендира разноси. Представя списък по чл. 80 от ГПК. Представя писмени бележки, в които подчертава, че доверителката ѝ не е получила претендираната от ищеца парична сума. Сочи, че в текста на договора за заем е използвана думата „ще“, която е част от речта за образуване на бъдеще време на глаголите. Позовава се на житейската и правната логика. Прави извод, че процесният договор за заем е намерение за даване на заем с пожелателен характер, което не се е сбъднало. Счита, че той удостоверява постигнато от страните съгласие, но фактическият му състав не бил завършен с реалното предаване на сумата, а ищецът не бил ангажирал доказателства за това. Намира, че близостта на датите на договора за заем и на договора за целеви кредит, отпуснат на Д.Ц., както и погасената от нея сума по кредита в размер на 1500 лв., биха имали стойността единствено на съмнения и предположения, но не доказват пораждащия вземането юридически факт. Прави изводи от начина на погасяване на отпуснатия кредит и във връзка с лицата, които са извършвали плащанията. Моли съда да отхвърли предявените установителни искове. Претендира разноси.

Съдът, след като прецени твърденията на страните и събраните по делото доказателства, намира за установена следната фактическа обстановка.

На 23.07.2021г. АТ. М. Н. е подал пред Елинпелинския районен съд заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК за сумите 85000 лв. - главница и 11900 лв. - лихва за периода от 20.02.2007г. до 15.06.2021г. въз основа на договор за паричен заем с нотариална заверка на подписите.

На 05.08.2021г. е била издадена заповед за изпълнение за така посочените суми, ведно със законната лихва върху главницата от 23.07.2021г. до пълното изплащане на вземането, както и за сумата 1945,29 лв. – разноси.

На 23.09.2021г. С. е подала възражение срещу заповедта, а, след дадени от съда указания, Н. е предявил искове за установяване на вземанията за главница и лихва.

От представените със заявлението и с исковата молба оригинали и заверени копия от документи се установява, че на 20.02.2007г. е бил сключен договор за паричен заем между Д.Ц.Ц. в качеството му на заемодател и П. СТ. СТ. в качеството ѝ на заемател. Съгласно чл. 1 от договора, заемодателят се задължава да предаде в собственост на заемателя сумата 85000 лв., а

заемателят се задължава да я върне по посочения в договора начин. Съгласно чл. 2 от договора, заемната сума ще бъде предадена от заемотателя на заемателя в деня на подписване на настоящия договор, а съгласно чл. 3 – предаването ще се извърши в брой. Чл. 4 от договора регламентира начина на изплащане на заемната сума от страна на заемателя, а именно – чрез встъпване в задължение за изплащане на ипотечен кредит № 997170 към ОББ в срок от 300 месеца. Уговорено е също така, че връщането на заемната сума ще бъде обезпечено чрез погасяване на горепосочения банков кредит. При това, чл. 6 от договор изрично визира задължение за заемотателя да предаде в собственост на заемателя заемната сума в срока и по реда, посочени в договора.

С договор за цесия от 31.05.2021г. Д.Ц.Ц. прехвърля на АТ. М. Н. вземането си към П. СТ. СТ., придобито на основание договор за паричен заем от 20.02.2007г. в общ размер 85000 лв. главница и 11900 лв. лихва.

С приемо- предавателен протокол от същата дата цедентът е предал на цесионера договора за паричен заем.

С нотариално заверено пълномощно от същата дата, Д.Ц. е упълномощил А.Н. да го представлява пред длъжника П.С. като я уведоми за извършената цесия.

Уведомление в този смисъл (без дата) се открива на л. 16 от ч.гр.д. № 734/2021г. по описа на РС- Елин Пелин. Към него са приложени два екземпляра (за подател и за получател) на товарителница от куриер „Спиди“ АД с подател П.С. и получател А.Н..

Във връзка с допуснатата от съда експертиза, е постъпило писмо от „ОББ“ АД, съгласно което договор № 997170/2007г. представлява ипотечен кредит за ремонт и строителство; кредитът е в размер на 85000 лв. и е отпуснат на Д.Ц.Ц. с ЕГН *****; сумата е усвоена по сметка на лицето на 20.07.2007г. и е изтеглена от него в брой на същата дата; П. СТ. СТ. с ЕГН ***** няма отпуснати кредити в ОББ. Към писмото са приложени копие от договора за кредит, сключен на 30.01.2007г., както и съкратена справка за усвояването му.

Прието е заключение по съдебно- счетоводна експертиза, съгласно което сумата по договора за кредит в размер на 85000 лв. е преведена на 20.02.2007г. по банковата сметка на Д.Ц.Ц. с IBAN BG78UBBS80021005440520. На същата дата от тази сметка е изтеглена в брой сумата 83115 лв. Плащания по кредита са извършвали лицата:

- А.Д.Д. - 200,00 лв.;
- Д.Ц.Ц. – 69404,36 лв.;□
- Е.Х. - 200,00 лв.;
- М. С. Б. - 640,00 лв.;
- П.С. -1500,00 лв.;
- С.Д.С. - 41914,40 лв.;
- Ю.В.Ч. - 300,00 лв.;
- Г.Г.Г. -110000,00 лв. - покупка на недвижим имот.

В открито съдебно заседание, вещото лице е уточнило, че всички плащания, макар и извършвани от различни лица, са за погасяване само на този кредит и са превеждани само по тази сметка. Кредитът е погасен изцяло

на 25.02.2019 г., когато Г.Г. е внесъл сумата 110 000 лв. за покупка на имот. Кредитът е погасен със сумата 73649,61 лв., като разликата до 110 000 лв. е останала по сметката. Също така, вещото лице е заявило, че няма информация, друго лице, освен кредитополучателя, да е встъпило в задължение във връзка с този кредит.

На последно място, вещото лице е изчислило моторната лихва върху просрочените вноски по кредита, предмет на договор № 997170/2007г., за периоди от изискуемостта на всяка вноска до посочения от ищеца краен момент (15.06.2021г.), като е посочило, че същата е в размер на 75044,43лв.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното.

Предявени са обективно кумулативно съединени главен и акцесорен иск – съответно с правна квалификация чл. 422, ал. 1 от ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 от ЗЗД и чл. 422, ал. 1 от ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

Съгласно правната теория (Марков М. „Облигационно право. Помагало.“ Изд. „Сиби“, 2018г., стр. 350), заемът за потребление е реален договор, който се сключва с предаване на вещта на заемателя. Договорът е едностранен, като задължение по него има само заемателят, доколкото предаването на сумата от страна на заемотателя не е негово задължение по договора, а елемент от фактическия състав по сключването на последния.

Наистина, разпоредбата на чл. 241 от ЗЗД допуска по изключение възможността, договорът за заем да се сключи като консенсуален. В такъв случай, обаче, той е двустранен, като и двете страни по него имат насрещни задължения: заемотателят – да предаде уговорената сума на заемателя, а заемателят – да я върне на заемотателя. (Принципно сходна е и хипотезата на чл. 430 от ТЗ, но тя е неприложима към настоящия случай, тъй като процесните вземания не се претендират въз основа на договор за банков кредит, поради което съдът не я обсъжда.)

И в двата горни случая, обаче, недоказването на твърдението за предаване на заемната сума би довело до извод за неоснователност на иска за нейното връщане на заемотателя. В първия случай – защото въобще няма сключен реален договор за заем, а във втория случай – защото самият заемотател не е изпълнил задължението си да предаде заемната сума на заемателя, а оспорването на иска от страна на последния би могло да се тълкува като възражение за неизпълнен договор по чл. 90, ал. 1 от ЗЗД, в която хипотеза едновременно изпълнение на насрещните задължения по договор за заем е лишено от практически смисъл.

Именно поради това, както е указано на страните с определението по чл. 140 от ГПК (съдържащо проект за доклад, впоследствие обявен за окончателен), по главния иск в тежест на ищеца е да докаже наличие на валиден договор за заем за сумата 85000 лв. между Д.Ц.Ц. като заемотател и ответницата П. СТ. СТ. като заемател, вкл. реалното предоставяне на заемната сума от Д.Ц.Ц. на П. СТ. СТ..

Със същото определение изрично е указано на ищеца А.Н., че не сочи доказателства за реалното предаване на сумата 85000 лв. от Д.Ц.Ц. на П. СТ. СТ., като му е предоставена възможност да посочи такива. Въпреки указанията, ищецът не е представил доказателства за това обстоятелство. Единствено с молба от 10.02.2022г. е повторил твърденията си, че предаването на сумата от 85000 лв. е извършено съгласно уговореното в

договора, и тя е предадена в брой, а с молба от 22.02.2022г. е посочил, че „в договора за заем е записано, че е предадена в брой“.

Така, от доказателствата по делото се установява единствено постигнато от страните Ц. и С. писмено съгласие за сключване на договор за заем с неговите съществени елементи (напр. уговорката за предаване и за връщане на заемна сума, нейния размер, срока и начина на предаването и връщането ѝ), но не и самото реално предаване на заемната сума.

Противно на поддържаното от ищеца, не може да се приеме, че представеният договор за заем с нотариална заверка на подписите удостоверява такова предаване, тъй като клаузите му са формулирани изцяло в бъдеще време, а най- категорични в това отношение са клаузите на чл. 2 и чл. 3 от него, съгласно които „заемната сума ще бъде предадена от заемотателя на заемателя в деня на подписване на настоящия договор ...“ и „предаването на заемната сума от заемотателя на заемателя ще се извърши по следния начин: предаване на сумата в брой“. Така формулирани, горните клаузи убедително показват, че, към момента на сключване на договора, заемната сума не е била предадена от заемотателя на заемателя, а, по волята на страните, предаването ѝ е било отложено за по- късен момент в рамките на деня на сключване на договора. За това обстоятелство, обаче, както се посочи по- горе, не са ангажирани никакви доказателства, въпреки изричните указания в този смисъл.

Не съставляват такива доказателства и постъпилото писмо от „ОББ“ АД с приложения, нито заключението по ССЕ, тъй като от тях се установява единствено отпускането на банков кредит в полза на Д.Ц., усвояването на сумата по кредита на 20.02.2007г. чрез превеждането ѝ по сметка на кредитополучателя и изтеглянето ѝ в брой лично от него. За последващи действия с тази сума (вкл. евентуалното ѝ предаване на С.), обаче, няма данни.

Не може да се правят изводи в подкрепа на тезата на ищеца и от начина на погасяване на банковия кредит. Видно от заключението на в.л. Г., погасителни вноски са били внасяни от осем лица, като основната част от кредита е погасена от вноските на самия кредитополучател Д.Ц. и от сумата 110000лв., внесена от Г.Г.. Наистина, ответницата П.С. също е заплатила погасителни вноски в размер на 1500 лв., но този факт (особено в контекста на извършвани плащания и от други лица и на по- висока стойност) не може да се тълкува като изпълнение на задължението ѝ по чл. 4 от процесния договор за заем – още повече с оглед изричното писмо от „ОББ“ АД, че П. С.Т. с ЕГН ***** няма отпуснати кредити в ОББ, и изявлението на в.л. Г. в открито съдебно заседание, че няма информация, друго лице, освен кредитополучателя, да е встъпило в задължение по този кредит.

Така, поради непровеждане на необходимото пълно доказване на релевантните обстоятелства за уважаване на главния иск по чл. 422, ал. 1 от ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 от ГПК, което е в тежест на ищцовата страна, този иск е останал недоказан. Същият е неоснователен, и следва да бъде отхвърлен.

Отхвърлянето на главния иск обуславя неоснователност и на акцесорния такъв по чл. 422, ал. 1 от ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 от ЗЗД, поради което той също следва да бъде отхвърлен.

При този изход на делото и направено искане в съответен смисъл, в полза на ответницата следва да се присъдят направените от нея разноски в

производството. Такива се установяват в размер на 3100 лв. – адвокатски хонорар, съгласно договора за правна защита и съдействие на л. 76 от делото.

Съгласно т. 12 от Тълкувателно решение № 4 от 18.06.2014 г. на ВКС по тълк. д. № 4/2013 г., ОСГТК, съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 422, респ. чл. 415, ал. 1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени и в заповедното производство, като съобразно изхода на спора разпреди отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство. В случая ответницата е направила такива разноси в размер на 1540 лв., видно от договора за правна защита и съдействие, приложен към възражението срещу заповедта за изпълнение.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ иска по чл. 422, ал. 1 от ГПК, вр. чл. 240, ал. 1 от ЗЗД на АТ. М. Н. с ЕГН ***** за признаване за установено, че П. СТ. СТ. с ЕГН ***** му дължи сумата 85000 лева на основание нотариално заверен договор за паричен заем от 20.02.2007г., ведно със законната лихва от 23.07.2021г. до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска по чл. 422, ал. 1 от ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 от ЗЗД на АТ. М. Н. с ЕГН ***** за признаване за установено, че П. СТ. СТ. с ЕГН ***** му дължи сумата 75044,43 лева, представляваща мораторна лихва върху просрочената главница от 85000 лв. за период от 20.02.2007г. до 15.06.2021г.

ОСЪЖДА АТ. М. Н. с ЕГН ***** да заплати на П. СТ. СТ. с ЕГН ***** разноси по делото в размер на 3100 лв. – адвокатски хонорар в исковото производство по гр.д. № 67/2022г. на Софийския окръжен съд, и 1540 лв. – адвокатски хонорар в заповедното производство по ч.гр.д. № 734/2021г. на Елинпелинския районен съд.

Решението може да се обжалва пред Софийския апелативен съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него.

Съдия при Софийски окръжен съд: _____